

- Дитина потребує вашої любові найбільше саме тоді, коли вона найменше на неї застосує.

(Ерма Болбек)

- Неодмінно балуйте дітей, невідомо, які випробування їм приготувало життя.

(Антуан де Сент-Екзюпері)

Підготувала:
вчитель методист
Задарчівщина Н.М.

Медіація – посередництво в урегулюванні конфліктів

У демократичних державах при розв'язанні спорів крім традиційної системи судів і арбітражу використовують процедуру посередництва, яка називається медіацією.

Медіація як альтернативний метод розв'язання конфліктів стає все більш популярною в учбових закладах.

Медіація – це професійна діяльність у сфері організації комунікації, яка має свої правила, достатньо регламентовану процедуру, детально відпрацьовані комунікативні техніки і стратегії.

Під час медіації посередник:

- організовує процес спілкування;
- забезпечує безпеку учасникам конфлікту;
- створює умови для повного прояснення ситуації;
- спрямовує хід переговорів в конструктивне русло;
- стимулює пошук і пропозиції конструктивних рішень;
- організовує обговорення пропозицій;
- досягає повного розуміння сторонами досягнутих домовленостей.

Правила вирішення конфлікту

- Станьте на позицію співрозмовника. Погляньте на ситуацію «її очима»
- Детально опишіть у ситуації те, що не влаштовує вас, будьте об'єктивні.
- Розповідайте про свої почуття в даній ситуації.
- Вислухайте опонента: не перебивайте, не сперечайтесь, покажіть, що ви слухаєте й готові дійти згоди.
- Не вдавайтеся до ультиматуму, внесіть конкретні пропозиції щодо зміни ситуації: «Я хотів би...», «Я вас прошу...» тощо.
- Контролюйте емоції, тему розмови, стиль мовлення: не допускайте грубощів.

Вчимося вирішувати конфлікти

Конфлікти часто не мають причин, але завжди мають наслідки.

I Карлов

Що таке конфлікт?

Конфлікт – суперечність, яка виникає під час розв'язання питань виробничого, громадського, або особистого характеру. Конфлікти виникають у випадку зіткнення поглядів, інтересів, прагнень різних осіб чи груп людей. Конфлікти бувають:

Конструктивні – позитивно впливають на життя людей і суспільства, є джерелом самовдосконалення і саморозвитку особистості. Виявляються у принципових зіткненнях думок, дискусіях.

Деструктивні – призводять до війн, насильства, розриву стосунків, до самотності. Ці конфлікти потрібно швидко залагоджувати і ліквідувати.

Компроміс – це вихід із конфлікту шляхом взаємовигідних поступок.

Причини конфліктів:

Об'єктивні – зіткнення матеріальних і духовних інтересів, помилки керування, слабка розробленість правових нормативних процедур вирішення міжособистісних суперечностей, недолік для людини матеріальних і духовних благ, сформований спосіб життя, що сприяє підвищенню агресії.

Суб'єктивні – нездатність зрозуміти іншу людину, незбалансована рольова взаємодія, нетерпимість до думок інших, дратівливість і хворобливе сприйняття зауважень і порад, невірноваженість характеру, егоїзм, прагнення до лідерства, прискіпливість, схильність до пліток і підбурення.

Алгоритм дії в конфліктній ситуації:

- виділити суть проблеми: виявити причини (приховані і явні);
- побачити її збоку: зрозуміти доводи опонента;
- поставити себе на місце іншої людини; зберегти позитивне ставлення до опонента, відокремити відносини й емоції від проблеми;
- шукати розумне, конструктивне вирішення проблеми.

Шляхи розв'язання конфліктів

Відхід – утриматися від заперечення. Цей шлях не дозволяє розв'язати конфлікт, а лише тимчасово відкласти його прояв.

Згладжування – замовчування розбіжностей, виділення спільних інтересів, спірні питання не обговорюються.

Компроміс – переговори, пошук проміжних позицій.

Примушування – учасники конфлікту непримиренні антагоністи.

Конфронтація – відкритий обмін думками про конфлікт або проблему. Спільне обговорення розбіжностей для вироблення рішення, прийняття для обох сторін. Це найкращий шлях для ефективного розв'язання конфліктів.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ЩОДО ТЕБЕ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ КІБЕРБУЛІНГ?

- Залишайся спокійним (-ою)
- Не відповідай
- Роби скріншоти
- Заблокуйте кібербулера
- Подай скаргу
- Поділись своїми переживаннями з дорослим, якому довіряєш
- Не бійся вживати рішучих заходів

- переглянь та налаштуй приватність своїх акаунтів у соціальних мережах;
- захисти свою інформацію надійним паролем та час від часу змінюй його;
- залиш відмітку геолокації на телефоні та інших гаджетах вимкненою (ввімкнена геолокація може підказати зловмисникам, де ти проживаєш, твій навчальний заклад тощо);
- вказуй мінімум особистої інформації про себе, батьків та інших близьких людей.

ЯК НЕ СТАТИ
ЖЕРТВОЮ
КІБЕРБУЛІНГУ?

ЩО ТАКЕ КІБЕРБУЛІНГ?

Кібербулінг, або булінг в Інтернеті – це умисне цькування людиною або групою людей певної особи у Інтернет-просторі, як правило, протягом тривалого часу.

Мета кібербулінгу різниться в залежності від його форми, однак в будь-якому випадку вона пов'язана із завданням шкоди іншій людині – у першу чергу, психологічної, однак шкода може бути й матеріальною або фізичною, якщо насильство з онлайн-середовища перейде у реальну площину.

**Телефон Національної дитячої лінії довіри,
куди ти можеш зателефонувати та поділитися
усіма своїми переживаннями,
а також отримати консультацію:**

116 111

ЩО РОБИТИ, ЩОБ ЗМЕНШИТИ РИЗИК КІБЕРБУЛІНГУ?

- ✓ Контролюй поширення своєї особистої інформації та налаштуй приватність у власних акаунтах (воя сторінка у соціальних мережах має бути закрита та містити мінімум особистої інформації та бути відкритою лише для тих безпечних однолітків та дорослих, яких ти знаєш у реальному житті.)
- ✓ Перевіряй все, що надсилаєш знайомим і незнайомим людям та публікуєш в Інтернеті, за допомогою запитання-тесту «Біл-борд»
  1. Уяви собі великий білборд, який розташований посеред вулиці району/у центрі міста/біля навчального закладу.
  2. Уяви, що інформація, яку ти хочеш запостити/написати, буде розміщена на ньому.
  3. Якщо не проти, що її побачать усі, то спокійно можна постити, а якщо стає незатишно – ще раз критично оціни її.
- ✓ Додавай у «друзі» тільки реально знайомих безпечних людей.

«Коли дорослий б'є дорослого,
ми це називаємо
напад. Коли дорослий б'є
дитину,
ми це називаємо дисципліна». -
психолог Х. Делінной

«ЗЛИТИСЯ, КРИЧАТИ чи БИТИ
ДИТИНУ за те,
що вона злиться, кричить чи
б'ється - це як...
кидання болотем у брудну
дитину з надією, що
вона стане від цього чистою»

НАСИЛЬСТВУ
НЕМАЄ
ВИПРАВДАННЯ!

ДІЄВІ ЗАХОЧЕННЯ!

- ✓ Похвала
- ✓ Обійняти, приголубити
- ✓ Посміхнутися;
- ✓ Подарунок, нагорода
- ✓ Піти кудись разом
- ✓ Пограти в улюблену гру
- ✓ Дозволити щось зробити
зайнятися улюбленою справою
- ✓ Виконання бажань
- ✓ Схвалення вчинку

Пам'ятайте, що існує безліч способів зняття напруги та розрядки!

- ▶ Відверніться на короткий час, підіть в іншу кімнату, можливо навіть вийдіть з будинку (по можливості). Поясніть дитині свої дії, розкажіть про свої почуття, коли повернетесь додому.
- ▶ Якщо дозволяють обставини, змусіть себе відключитися і спробуйте розслабитися, займіться будь-якою фізичною працею, прийміть душ (ванну), вимийте посуд або нарешті потримайте руки під краном з водою, вмийте обличчя.
- ▶ Тільки у спокійному стані ви зумієте з'ясувати для себе, чого ви хочете і чого вимагаєте від дитини, і вчинити справедливо.
- ▶ У стані ж гніву і напруження ви здатні поводитися агресивно, можете образити дитину і дозволити собі висловлювання, які тільки посилять у неї почуття протесту і непослуху, погіршать її поведінку, і ви ще більше віддаляєтеся один від одного

Якщо ви вважаєте, що образили дитину, ви повинні щиро вибачитися перед нею. Це навчить вашу дитину чинити так само у випадку, якщо вона когось образить (зокрема, і вас)!

ЩО ТАКЕ КОНФЛІКТ?

Конфлікт – суперечність, яка виникає під час розв'язання питань виробничого, громадського, або особистого характеру. Конфлікти виникають у випадку зіткнення поглядів, інтересів, прагнень різних осіб чи груп людей.

Конфлікти бувають:

01. Конструктивні – позитивно впливають на життя людей і суспільства, є джерелом самоудосконалення і саморозвитку особистості. Виявляються у принципових зіткненнях думок, дискусіях.

02. Деструктивні – призводять до війн, насильства, розриву стосунків, до самотності. Ці конфлікти потрібно швидко залагоджувати і ліквідувати.

ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

**ВЧИМОСЯ
ВИРІШУВАТИ
КОНФЛІКТИ**

ПРАВИЛА ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТУ

- ⚡ Станьте на позицію співрозмовника.
- ⚡ Погляньте на ситуацію «її очима»
- ⚡ Детально опишіть у ситуації те, що не влаштовує вас, будьте об'єктивні.
- ⚡ Розповідайте про свої почуття в даній ситуації.
- ⚡ Вислухайте опонента: не перебивайте, не сперечайтесь, покажіть, що ви слухаєте й готові дійти згоди.
- ⚡ Не вдавайтесь до ультимативу, внесіть конкретні пропозиції щодо зміни ситуації: «Я хотів би...», «Я вас прошу...» тощо.
- ⚡ Контролюйте емоції, тему розмови, стиль мовлення: не допускайте грубощів.

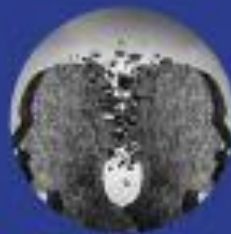

Причини конфліктів:

Об'єктивні – зіткнення матеріальних і духовних інтересів, помилки керування, слабка розробленість правових нормативних процедур вирішення міжособистісних суперечностей, недолік для людини матеріальних і духовних благ, сформований спосіб життя, що сприяє підвищенню агресії.

Суб'єктивні – нездатність зрозуміти іншу людину, незбалансована рольова взаємодія, нетерпимість до думок інших, дратівливість і хворобливе сприйняття зауважень і порад, невірноваженість характеру, егоїзм, прагнення до лідерства, прискіпливість, схильність до пліток і підбурення.

Алгоритм дії в конфліктній ситуації:

- ☑ **виділити суть проблеми: виявити причини (приховані і явні);**
- ☑ **побачити її збоку: зрозуміти доводи опонента;**
- ☑ **поставити себе на місце іншої людини; зберегти позитивне ставлення до опонента, відокремити відносини й емоції від проблеми;**
- ☑ **шукати розумне, конструктивне вирішення проблеми.**

ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ

Відхід – утриматися від заперечення. Цей шлях не дозволяє розв'язати конфлікт, а лише тимчасово відкласти його прояв.

Згладжування – замовчування розбіжностей, виділення спільних інтересів, спірні питання не обговорюються.

Компроміс – переговори, пошук проміжних позицій.

Примушування – учасники конфлікту непримиренні антагоністи.

Конфронтація – відкритий обмін думками про конфлікт або проблему. Спільне обговорення розбіжностей для вироблення рішення, прийняття для обох сторін. Це найкращий шлях для ефективного розв'язання конфліктів

Психологічна служба закладу освіти

«Куди можна звернутись у ситуації насильства, булінгу?»

- до поліції за номером «102»
- центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
- дільничного офіцера поліції
- шкільного офіцера поліції
- служби у справах дітей
- медичного працівника
- громадських організацій, які працюють в сфері захисту прав та інтересів дітей.

Зателефонуй на Національну дитячу «гарячу лінію» за номером 0-800-500-225 (безкоштовно зі стаціонарних) або 116 111 (безкоштовно з мобільних), тебе обов'язково вислухають та допоможуть

**БУДЬ ТИМ ХТО
ЗУПИНИТЬ
НАСИЛЬСТВО!**

Є над чим подумати

Якщо ти байдужий до страждань інших, ти не заслуговуєш називатися людиною. (Сааді)

Байдужість - це найвища жорстокість. (М. Уїлсон)

Жорсткість і боязкість - одного поля ягоди. (І.Шевелєв)

Віддай людині крихітку себе.

За це душа поповнюється світлом. (Л. Костенко)

Як впоратися з ситуацією самостійно

- ✓ Ігноруйте кривдника. Якщо є можливість, намагайтесь уникнути сварки, зробіть вигляд, що вам байдуже і йдіть геть. Така поведінка не свідчить про боягузтво, адже, навпаки, іноді зробити це набагато складніше, ніж дати волю емоціям.
  - ✓ Якщо ситуація не дозволяє вам піти, зберігаючи самовладання, використайте гумор. Цим ви можете спантеличити кривдника/кривдників, відволікти його/їх від злого наміру.
  - ✓ Стримуйте гнів і злість. Адже це саме те, чого домагається кривдник. Говоріть спокійно і впевнено, покажіть силу духу.
  - ✓ Не вступаєте в бійку. Кривдник тільки й чекає приводу, щоб застосувати силу. Що агресивніше ви реагуєте, то більше шансів опинитися в загрозливій для вашої безпеки і здоров'я ситуації.
  - ✓ Не соромтесь обговорювати такі загрозливі ситуації з людьми, яким ви довіряєте. Це допоможе вибудувати правильну лінію поведінки і припинити насилля.
- ОБОВ'ЯЗКОВО ЗВЕРНІТЬСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ДО БАТЬКІВ АБО ВЧИТЕЛЯ!

ДОПОМОГТИ ДИТИНІ, ЯКА СТРАЖДАЄ ВІД БУЛІНГУ ДУЖЕ ПРОСТО – НЕ ПІДТРИМУВАТИ АГРЕСОРА ЧИ АГРЕСОРКУ. ЯКЩО БАЧИШ, ЩО З КОГОСЬ НАСМІХАЮТЬСЯ, ПОКАЖИ СВОЮ ПІДТРИМКУ, ДОПОМОЖИ ВИЙТИ З ЦІЄЇ СИТУАЦІЇ

БАТЬКИ!

Розгляньте можливість мирного вирішення конфліктів у сім'ї без застосування фізичної сили на основі співпраці та спільного творчого пошуку виходу із ситуації разом із дитиною.

Пам'ятайте, що існує безліч альтернатив тілесному покаранню

Психологічна служба закладу освіти

ВИХОВАННЯ БЕЗ НАСИЛЛЯ

**НАШ МЕТОД
ВИХОВАННЯ –
ЛЮБОВ, БЕСІДА,
РОЗУМІННЯ!**

Наслідки булінгу

ЗАМКНУТІСТЬ

СТРАХ

БЕЗСОННЯ

НИЗЬКА САМООЦІНКА

АГРЕСІЯ

ПОГІРШЕННЯ ЗДОРОВ'Я

ТРИВОЖНІСТЬ

ЗАЛЕЖНОСТІ

ПОТРАПЛЯННЯ ПІД ВПЛИВ

САМОТНІСТЬ

СУІЦИДАЛЬНІ НАСТРОЇ ТА ІНШІ НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ

“

Насильство – це застосування силових методів, або психологічного тиску за допомогою погроз, свідомо спрямованих на слабких або тих, хто не може чинити опір

”

Як розпізнати дитину, яка стала жертвою булінгу?

Дитина навряд чи розповість вам про те, що їй булять. Тому уважно придивіться до її поведінки та можливих зовнішніх ознак булінгу:

- образливі або принизливі відео у соціальних мережах (кібербулінг)
- поламані іграшки і особисті речі брудний або розірваний одяг
- розірвані зошити та підручники
- жувальна гумка у волоссі
- забруднений крейдою одяг
- інші ознаки фізичних знущань.